

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Luni-a, Mèrcuri-a, Vineri-a ser'a, si Dominec'a deminét'i'a.

Cancelari'a Redactiunii:

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 32.

Locuati'a Redactorului:

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 19.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decâtu numai de la corespondintii regulari ai „Federationii“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:

4 galb. pre ann. — 2 galb. pre 1/2 de ann. — si 1 galb. pre 1/4 de ann.

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a timbrale pentru fiescu care publicatiune separatu. In Loculu deschisu 20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 2/14. martiu, 1868.

Diet'a Ungariei tienù asta-di éra o siedintia neînsemnata. Se cetira — dupa autenticarea procedurii verbale (protocolu) alu siedintiei trecute — o multitudine de petitiuni, séu mai bine, membrii comisiunii petitiunarie fecera reporturile respective in privint'a aceluora. — Atentiunea nostra o atrase petitiunea alegatorilor cetatiunei de Hatiegu, cari, dupa ce spunu că deputatulu lor (D. Dr. Ioanu Ratiu, dar presie lintele casei in espunerea sa, cu mare precutiune s'au feritu de a-i pronuncia numele) nu s'au infatisiatu la dieta, si că la provocarea lor de a se infatisia, li-ar fi respunsu negativu si totodata ar fi dechiaratu că mai bine ar fi gat'a a depune mandatul, decâtu sê vina la Pest'a, — alegatorii (??) ceru, ca diet'a sê despuna a se face noua alegere; — presiedintele — dupa ce nimene n'au luat cuventulu in acêsta afacere — enuncia, că depunerea mandatului numai atunci e valida, canlu aceea se face la dieta, prin urmare cererea Hatiganilor, ne potendu-se luà in consideratiune, se socotesce ca ne intemplat. D. I. Ratiu, deputatulu Hatiegului, vedindu cele ce se petrecu in diet'a pestana, pote se va fi convinsu că este mai bine sê depuna mandatulu. Noi credeamu, că dsa ascepta momentul, candu are sê se iee la pertratate deslegarea ominosei cestiuni a ununii Transilvaniei cu Ungari'a, si atunci sê se infatisiedie pentru a negà dietei pestane dreptulu de competintia a supr'a acestui obiectu, si danlu protestu a se departà de aici. Dar majoritatea dietei coludendu cu ministeriulu s'au ingrigitu d'in capulu loculu ca deputatii ardeleni de natiunalitate rom. sê nu aiba ocaziunea de a grai in acêsta afacere. Ministeriulu ung. are mana libera pre timpu de doi ani, acestu terminu lungu nu s'au cerutu si datu fâra de cause ponderose, ci ca in acestu restimpu guvernulu mag., avendu voia de a lucrà dupa placu, sê pota restornerà totu ce privesce autonomi'a Transilvaniei si sê pota demoralisà in susu si in josu, ca astfelu forti'a sê pregatesca terenulu pentru sesiunea viitoria a dietei ung. Convictiunea nostra este, că neci deputatiloru romani d'in Ungari'a nu li-se va da ocaziunea de a si potè redicà graiulu in cestiunea natiunalitatii, pentru că acêst'a inca, precum se vede, este relegata la sesiunea viitoria, este menita a fi deslegata prin fortia. Fric'a este unu consiliariu forte rêu, si acêst'a se pare a predomni asta-di la toti cei de la putere, precum d'in colo asiè si d'in coce de Lait'a. Numai asiè potemu deslegà enigm'a nostra politica, daca presupunemu acesta putere motoria in actiunea celoru de la putere, altmintrea ar trebui sê ne indoimu de intregetatea facultatii intielesuale a loru, cu tote că marturisindu adevèrulu, cam alterata este dicuea si prin frica.

Precum se scie, ministeriulu ung. nu are portufoiu pentru politia, acêsta scadere trebuia sê se repareze, lips'a o suplinesce d. Baltasaru Horváth, ministru alu justitiei magiare; dsa se fece „proprio marte“ ministru de politia. Cetitorii nostri, ca sê se convinga, aiba bunetatea de a ceti ucasulu constitutionalu alu dlui ministru (reprodusu mai la vale in traducere romanesca) indireptatu câtra d. comisariu Pechy, si de la acestu-a câtra municipalitatea sasessa de Brasiovu, pentru ca sê puna padia gurei „Gazetei Transilvaniei.“ Rogâmu pre d. ministru, ca sê binevoiesca a ni aretà cum, candu si in ce modu s'au suspinsu legile si constitutiunea pentru nefericit'a Transilvania? Noi scimu că ministeriului s'au datu mana libera in actiunea sa, pentru ca sê staruesca a molcomi spiretele, éra nu pentru a le interità, cu atâtu mai putienu de a suspinde legile si constitutiunea. Daca ministeriulu va purcede totu astfelu, apoi in

timpu de doi ani, (in decretulu de denumire alu dlui Péchy s'au pusu espresii doi ani durat'a functiunii sale) va face tabula rasa d'in tote legile si constitutiunea Ardealului, va face d'in elu o a dou'a Irlanda, dar va face totodata că guvernulu magiaru nu va mai avè unu singuru suditu de romanu prietinu alu politice magiare, insi-si renegatii se voru renegà de ca. Ni pare forte reu, că trebue sê constatâmu, cumea chiaru d. ministru Horváth, fiu alu poporului, aperatoriu alu dreptului si alu legiloru in onorific'a sa cariera de advocatu, trebue sê ni dee acestu spectaclu tristu.

Nu preste multu timpu dupa infiintarea ministeriului ung. se latise faim'a in capital'a tierci, că dnii ministri aristocrati imbiase cu niemesia pre colegulu loru d'in poporu, pre D. Horváth, vrendu a-lu face chiaru si baronu, numai sê nu mirosc a opinca, ci a piele de cane, dar că dsa ar fi respinsu, preferindu mai bine a es' d'in ministeriu, daca nu se potrivece in cadrulu lui celu aristocraticu, de câtu a se supune unei asemenea lustratiuni purificatorie. Nu amu cercatu sê afîamu, daca crà adevèrata acea faima, séu ba, atât'a inse scimn, că toti binesentitorii, tote spiretele luminate aplaudase atunci, si d. ministru Horváth crescù in reputatiune. Marturisimu, că insi-ne aveamu o stima peculiara pentru dsa, cunoscandu totodata impregiurarea, că dsa este spiretulu celu activu alu cabinetului; cu atâtu mai viua ni este asta-li dorerea ce o sentîmu, vedendu-lu esecutoriulu unei politice intunecose. — Erà mai bine, daca d. ministru lasà acêsta misiune politia d'luu comisariu Péchy, carele dupa activitatea sa de pana acum, abiè implinesce alta functiune, — decâtu sê si compromita responsabilitatea sa ministeriala prin astfelu de ucasuri, — dar in fine guvernulu magiaru ar trebui sê slabesca cu ucasurile, sê lase forti'a de o parte si sê padiesca strinsu legile constitutiunale.

Delegatiunea unguresca.

Continuarea sied. d'in 11 martiu.

Lator nu pote acceptà nici propunerea comisiunii bugetarie nici cea a minoritatii; d'insulu propune dara incuviintarea sumei de 64 milioane pentru armat'a de pre uscatu.

Ctele Szécsen acceptedia cu bucuria sustinerea monarchiei austriace ca unu postulatulu europenu, si partinesce politic'a pâcii, dara nu scie, că cu cine se intretiena relatiuni amicavere in Itali'a; cu regimulu italianu séu cu poporulu italianu; cu Menabrea séu Ratazzi, cu Garibaldi séu cu vr'unu contrariu alu acestui-a? Despre Rom'a si despre capulu supremu alu besericee catolice nu pote vorbi, fâra de a atinge partea politica a cestiunii. Oratorulu trece apoi in Orientu, se intorce prin Germani'a, ajunge la bugetu si incheia, că dupa cele disc de Ghyczy cestiunea nu inceta a fi grea de deslegatu, dara periculoasa nu va mai fi.

Siedint'a se intrerumpe pre 5 minute. Reapucandu-se adunarea de desbatere deleg. Zsedényi afla, că bugetulu d'in 1865 a fostu mai micu decâtu celu presente cu 801,000 fl. de si stà in Itali'a o armata de 125,000, in Germani'a 10,000 si Europ'a se aflà in preser'a unui resboiu mare; de atunci incoce s'au imultitu detoriele statului cu 600 milioane.

Pentru de a incungiurà resboiulu nu e destulu a tienè cuventâri de pace si a cantà doine de pace, ca ministerulu de esterne, ci trebue redusu statulu armatei; o armata mare e de prisosu, deca politic'a regimului va remanè totu defensiva. Zsedényi se alatura dara votulu minoritatii.

Br. Kálnoky (membrulu suplenitoriu pentru Lud. Tisza) vede mantuirea Austriei numai in o armata mare, saluta regimulu pentru „cartea rosia“, si esprima deplin'a incredere in barbatulu, care conduce afacerile esterne, si spriginesce propunerea majoritatii.

Br. Novatzky (Sèrbu) pentru minoritate, nu vre a dà ministeriului votu de neincredere, se afla

inse obligatu a staru pentru usiorarea sarcineloru poporului. D'in „cartea rosia“ nu pote scote politica de pace, mai vèrtosu fatia cu Turci'a. Se pote constatà, că domitorii Austriei au depusu voturi a spriginu poporele crestinesci ale Turciici, procedur'a regimului inse e indreptata in contra intereselu aceluora popore.

Bano se dechiara pentru maioritate, Bonis pentru minoritate.

Maniu: On delegatiune! D'in caus'a, că sum decisu a incuviintà o suma la parere mai mare decâtu a minoritatii, iertati-mi a-mi motivà votisarea. (Sê audîmu.) Eu amu fostu membrulu comisiunii militare, in care cu ocaziunea constaturiloru s'a dechiaratu espresu, că bugetulu acêst'a e numai transitoriu, si acêsta cercustare trebue luata in consideratiune la votarea bugetului. Bugetulu presente nu e compusu in modulu, precum e datin'a in statele constitutiunale, ear noi d'in parte-ne n'amu fostu prevediuti cu cunoscintiele necesarie, ca sê potemu dice positivu: atât'a e de lipsa, séu ba, că-ci si pentru noi e acêst'a celu d'antâiu bugetu constitutiunale. Majoritatea comisiunii bugetarie a decisu a computà cele 4 milioane, causate prin urcarea proturiloru de provisiune, desi dechiarase ministru de resboiu, că in privint'a acestei sume nu pote luà asupra-si responsabilitatea, deca nu-i se va votà unu creditu de reserva. In contra acestei afirmatiuni a dechiaratu comisiunea, că creditulu de reserva nu-lu va votà nici intr'unu casu, si sum'a acêst'a a consideratu-o, ca candu aru fi si fostu introdusa in bugetu; a trebuit, sê o considerâmu ca factoru presente, pentru că ministru lu ni-a conceసు in urma, că se pote crutià si acesta suma. Eu amu calculatu si amu aflatu, că considerandu cele 4 milioane mai susu amintite, si cele 3 milioane concese de ministru intro propunerile majoritatii in fakta nu esiste nici una diferentia. Amu luat daru cuventulu spre a-mi motivà votarea, adeca d'in care cauza votodi pentru o suma la parere mai mare, si spre a aretà pentru ce diferentia e numai paruta, ceea ce credu, că amu si aretatu. (Helyes.) Fia-mi inca iertatu, on: delegatiune, a-mi esprime parerea despre politic'a afaceriloru esterne. Dupa cele, ce le-a disu del. Tisza intr'unu modu atâtu de eminente si oratoricu nu mi-aru mai remanè alt'a, decâtu a repeti cele amintite. Eu voiu numai sê dicu, că intereselu nostre numai atare politica corespunde, carea dupa pacea de Praga nesuesce la amicitia sincera cu Germani'a si Itali'a.

Cu privintia la politic'a orientala inca sum de parerea lui Tisza; mai fia-mi iertatu a urmari politic'a, ce se observa fatia cu tiercele dunarene, cari se marginescu cu Ungari'a. Regimulu trebue sê se straduesca a sustienè tiercele acestea asiè, precum sunt. In Romani'a joa acele interese ca in Ungari'a, desi nu sunt recunoscute pana acum; acestea sunt interesele conservarii proprie, cari mane poimane trebue sê ajunga la valoare. Eu cunosc relatiunile Romaniei (?) si sciu, că Austri'a esercedia in acea tiera o politica, care nu-i concede nici câta influintia, precandu tote celaltepoteri mari esercedia influintia cea mai eficace. D'in punctulu de vedere alu comerciulu esternu inca trebue sê amintescu, că Franci'a are acolo comerciulu forte mare, ear comerciulu Ungariei marginisia nu stà in nici o proportiune. E detorint'a (?) regimului magiaru a influintia asupra politicee esterne, ca interesele tierceloru coronei magiare sê fia roseptate. (1) Pentru aceea mi-amu osprimat parerea in asta afacere. (Aplausu.)

Tisza luandu cuventulu a dou'a ora replica etelui Szécsen cu privintia la Itali'a, si afirma, că in Itali'a de la rege pana la Lazzaroni existe numai una partida, si ununea Italiei s'aru realisà in 24 ore, daca ar incetà influint'a poteriloru straine.

Ministru presiedinte Andrassy crede, că minoritatea se legana in ilusiu, daca crede, că Austri'a trebue numai sê voiesca si pacea e asigurata. Pacea se pote sustienè prin trei midiloco: 1) prin sustinerea tratatelor cu totu pretiulu, 2) prin inchiarierea aliantieloru, 3) prin arme. Midiloculu d'antâiu, intocmai ca alu doile, aru potè fi periculosu in momentul de fatia; mai remane alu treile.

Arciepiscopulu Haynald constatedia, că poporulu romanu nu doresce domnirea italiana, si avisedia la periclele, ce provinu pentru Ungari'a d'in nesuintiele natiunalitatiloru.

Representantele regimului Falko: Scopulu regimului e conservarea Turciei si declaturarea interventunii straine in reformele acelei tiere. Fatia cu supusii crestini ai Portei regimulu n'a facutu nici unu pasiu in contra implinirii pacifice a dorintieloru lor, d'in contra tote dorintiele si pretensiuniloru indreptate au fostu spriginite de regimulu nostru in modulu celu mai eficace; marturia ne e Serbi'a.

Daca inse poporele crestine d'in Turci'a aru incerca realizarea dorintelor lor cu putere armata, atunci Austri'a n'aru potè remane spectatoru pasivu. Pentru sustinerea pãcii europene e de lipsa, ca reformele necesare si indetulirea dorintelor indreptatite a poporelor crestinesci d'in imperiulu turcescu sè se faca pre calea pacifica fãra intreventiune straina. Austri'a nu pote acceptã principiulu pasivitãtii, pentru cã in casulu unei rescole nu e de presupusu, cã si celelalte puteri europene aru romanè pasive; intreventiunea unilateralã inse d'in partea orecaei puteri ar fi semnalulu pentru conflictulu europenu. Prochiãmarea pasivitãtii depline ar fi in contra intereselor celor mai vitale ale monarchiei si specialu a le Ungariei.

Generalmaiorulu Grivicic. On. delegatiune! La ideele generale si speciale, ce le-amu auditu eri si adi, amu onorea a face nisce observatiuni in numele ministrului de resboiu. Eri s'a dïsu, cã armat'a c. r. aru fi caus'a detorie-loru de statu. Acest'a nu e asiè. Armat'a e numai sierbulu legii, armat'a nu scie, voimu noi a portã resboiu sèu a face alta manifestatiune. Totu membrulu armatei doresce, sè incete caus'a resboiulu, frecãrile intre natiuni.

S'a dïsu, cã unitatea armatei se afla numai pre hãrtia, acest'a numai acel'a o pote crede, care nu vre sè creda alt'a. Credeti-mi Dvostre, cã ide'a unitãtii e intiparita in inim'a fiacãrui soldatu c. r., mai vèrtosu la oficierii. Noi dorimu, ca semtiulu acest'a sè se inradecinedie in totu cetatienulu statulu. Totu soldatulu voiesce, sè invinga, staruesce dara la gloria; daca amu potè dïce, cã glori'a acest'a se afla si in dualismu, atunci amu concede dualismulu. Dlu Ivãnka a dïsu, cã statulu armatei se pote reduce, si cã ministrulu de resboiu ar' fi recunoscutu acest'a in debaterile comisiunii; la acesteia observu e adevèratu, dlu ministru a dïsu acest'a, inse elu a fostu silitu a o dïce, de si a recunoscutu, cã nu e cu scopu, er' cele 3 milioane a trebuitu sè le crutie. On. vorbitoriu a recunoscutu, cã in urmarea armelor de asta-di faptele viitorie sunt puse in manele infanteriei, a dïsu, sè reducemu statulu armatei, si a afirmatu, cã 6—8 lune de instructiune ajungu. Dloru! Acest'a e sistemulu militiei. Primimu cu multumita simpatia, ce s'a exprimat aice, cu unitatea armatei, precum si simpatia exprimatã intr'altu locu de unu barbatu mare de statu; (Schmerling.) Despre armat'a magiãre declaru, cã aceea e afacerea dietei magiãre. Armat'a c. r. stã departe de ori si ce politica, si asiè trebuie sè si remana, daca nu voimu, sè se peclitize cele mai sante interese ale patriei comune. Eu consideru armat'a ca pre unu organu, care are vietia si sentiù. Armat'a, dorere! a fostu fãra norocu in doue espeditiuni mari; nu donegu gresibilele militare si organisatorie, dar trebuie sè marturisimu, cã caus'a principala au fostu confusiunile si nendestulirea d'in intru. (Aplausu viu.) Indetulirea trebuie sè aiba marginea sa, si marginea acest'a e unitatea armatei, si dlu ministru de resboiu declara pe fatia si seriosu, cã la dualismulu armatei nu va conlucrà nici candu. (Miscare pre partea stanga.) Soldatulu c. r. se considera cu mandria de membru alu armatei comune si alu patriei comune. Armat'a se porta cu celu mai mare respectu fatia cu legile, dar pentru aceea doresce, ca si interesele ei sè se respectedie; armat'a regretedia, cã s'au intemplat evinente, prin cari au devenitu nefericiti atãti honvedii. — Prè bine sciti, domniloru, cã oficierii nu sierbescu atãtu-a pentru bani cãtu pentru gloria, si daca s'aru impartì armat'a, incatrãu s'o iee oficierii.

Judece delegatiunea, judece opiniunea publica si pres'a, d'in care o parte, dorere! d'in prostia orba nu inceta a starui, ca sè se desfaca unitatea armatei. Armat'a e oglind'a natiunii.

Siedintia d'in 13 martiu. Incidintele produsu prin declaratiunea generalulu Grivicic facu sè decurga o discussiune viua intre delegati; publiculu fù represintatu in unu numeru forte insemnatu.

D'in partea guvernulu s'au infatãsiatu: Kuhn (fãra Grivicic), capitanulu Kralitz, Lónyai, Festetics, Andrassy, majorulu de geniu Ghyczy (in loculu lui Grivicic). — Presiedintele Somssich deschide siedintia la 12¼ ore.

Presiedintele: Am onorea a anuciã, cã Ludovicu Tisza este inlocuitu prin ctele Zichy. Am inca a anuciã, cã d. majore Adalb. Ghyczy va functiunã ca represintante alu ministrulu de resboiu.

Trecundu-se la ordinea dfilei, represintantele guvernulu luã cuventulu.

Majorele Ghyczy: Onorata Delegatiune: Am onorea a espune o declaratiune in numele dlui ministru de resbelu (oetesc):

„Am observatu cu parere de reu, cã in discursulu de ieri alu represintantulu meu s'au intrebuintiatu nisce espressiuni, cari se poteau esplicã intr'unu intiesesu; ce n'a fostu in intentiunea guvernulu.

Intentiunea mea a fostu a declarã, cã eu intielegu §. 5. alu art. 12 d'in 1867 relativu la comand'a, conducerea si organisatiunea interna a intregi armate, si asiè si a armatei magiãre ca a unei pãrti intregitorie a totalei armate, in sensulu, ca comand'a, conducerea si organisatiunea interna a armatei sè fia intrunita (einheitlich), si declaru, cã ca ministru comune si respunctoriu alu resbelulu nu potu avè chiamarea a esplicã legea in unu modu, prin carele

s'ar periclitã integritatea armatei, daca aceea s'ar rumpe in doue armate, si prin acosta desbinare s'ar periclitã interesulu monarchiei precum si interesulu tierelor de sub coronã unguresca.

Statorirea si strafarmarea sistemului de armare inse in Ungari'a nu pote sè se intemple decãtu prin convoirea legelatiunei. Acolo va fi la loculu si la tempulu sèu, ca sè se debata si sè se decida acestu subjectu importante in modu constitutiunale. D'in partea mea mi-am tienutu de detorintia a precisã in scurtu punctulu de vedere legale numai intr'atãtu, incãtu fui provocatu la acest'a prin votulu separatu ce s'a presintatu delegatiunei.

Daca discursulu pronuniatu alalta ieri ar' contienè cumva nisce espressiuni, cari nu corespundu putetiunei de dreptu publicu a Ungariei, declaru in fine, cã acest'a s'a intemplatu afara de intentiunea mea, fiindu cã eu, precum avui si ocaziunea a-o spune mai a dese ori, mi recunosc de detorintia a avè pururea inaintea ochiloru legea. (Aprobãri.)

Per cel cere dupã acosta declaratiune, ca sè se suspinda siedintia pentru o diumetate de ora, pentru ca membrii delegatiunei sè pote debate declaratiunea, ce voru sè faca. Se suspinde; proiectulu fù primitu, si in conferintia tienutã prin stang'a desavuarea se primã ca corecta. (Siedintia se continua.)

Oradea-Mare martiu 1868.

Simptomele alegerei de la Tinc'a.

Trebuie sè spunem fãra de reserva, cã dnulu Em. Gozdu nu atãtu complacintei sale la alegatori, si cunoscintei personale pote atribui actulu alegerei sale, ci mai virtosu acelei impregiurãri, cã poporul au ascultat de conducatori sèi, prin cari fu galvanisatu sè alege romanu. Multe ustenele a pusu pentru dsa cumnatulu sèu, protopres. Bika, carele prin preutii supusi consistoriulu, la carele d'insulu e preside, au avutu mare actiune in poporu. Ast'a au fostu piatr'a fundamentale a alegerei sale. Acuma se nasce intrebarea, pasi-va dsa ca candidatu si pentru alegerea ce se va tienè in 15 aprile an. curinte? Nu voimu sè fimu profeti, ci d'in impregiurãri combinãmu urmatoriile: Daca vine ca candidatu, atunci de siguru cã va fi partenitu chiar' de acei-a, cari la prim'a-i alegere i fusera contrarii cei mai aprigi; caus'a pentru ce? nu cere comentariu. Apoi va reesi prin acesti-a fãra caldur'a romanilor, cari lu-alesera atunci? nu scimu — fãra cã poporul, si multi d'intre intieleginti (preuti) nu voru fi pe langa dsa, prescindendu de la privintia politica, potemu combinã d'in urmatoriile: Episcopulu rom. cat. de la Oradea-mare, alu cãrui nepotu fu rivalulu dlui Gozdu, e domnu de pamentu in cerculu de alegere Tinc'a, in cele mai multe comune e proprietariu; in ante de alegere pasciunile d'in paduri, si pustele, pamenturile dominale, le tieneau in arinda fostii iobagi, adeca poporul cu pretiuri moderate, de atunci in coce, pentru esemplu comun'a Fekete-Bátor carea au tienutu pasciune de padure cu 400 fl., acuma platesce duplu! comun'a cea mare romana Tulc'a pan'acolea au tienutu pamenturile dominale in arinda, acuma nu-su la ei, ci la Mich. Lazaru si Gosztonyi, jugulu cu 3 fl., era poporul fù silitu sè dee la acesti domni cãte 6 fl. pentru jugu. Daca vreu sè cumpere vr'unu lemnu d'in padure, acelu-a are pretiu duplu; daca se prinde cine-va in prevaricatiune, e vai de elu! nu ca pana aci. Prin urmare poporul, d'in cauza cã n'a votatu pentru nepotulu episcopulu, are daune materiale, despre cari scie si d. Gozdu; cã-ci Tulcanii se plansera in persona la dsa, cu cari apoi si merse la episcopulu, care atunci petrecea in Pest'a, inse, precum scimu, fãra resultatu. Poporul argumenteaza asiè: Daca alegeamu noi pre altulu, eramu scutiti de maltratãri si de daune materiale, ce sè ne espunemu noi erã la asemenea neplaceri? hai sè alegemu pre celu ce ni-lu voru spune domni. Sè nu ne mirãmu, daca audimu de aceste, cã-ci nu numai plugariulu, ci si omulu celu mai cultu inca si-respecteaza interesele sale materiale, si mai descorda d'in cele patriotice si nationale, daca aceste vinu in conflictu.

Aceste impregiurãri sinistre inse nu numai dlui Gozdu, ci fia-carui romanu (carele adeca nu va fi cu cei de la putere) i sunt asemenea impededãmi si inimice; deci de nu vine dlu Gozdu, e intrebare, cã potè-va fi alesu unu altu romanu, acum candu comitatulu e altcum organisatu, sub auspiciu constitutiunali (à la Pista), acum, candu scimu cã poporul dupa cele premerse, cum e stimulat? la acosta intrebare va respunde venitoriulu.

Cine va pasi d'intre romani ca candidatu, inca nu scimu cu positivitate. Sè aude, cã dlu Bika, dlu Siobanu, advocatulu Fassiã etc. Aceste inse tote se vorbeacu numai ca d'in ventu, fãra de base; inse ori-cine va fi acelu candidatu, d'in capulu loculu trebuie sè spunemu, cã acelu-a va pasi sèu numai dupa voi'a si planurile sale, sèu numai dupa candidatur'a unoru putieni; cã-ci, domniloru, dorere si blastemu, noi n'avemu unu locu de cristalisatiune, n'avemu unu foru, in care sè ne debatemu si judecãmu trebile nostre, n'avemu pentru comitatulu nostru o insotire natiunale, si dupa semnele de acuma neci nu este sperantia, sè potemu avè cu un'a cu doue, pana nu va veni spiretulu adevèrulu, carele pretotindene este si tote le implinesce, pana nu va veni, sè se asieze intre noi si sè ne curatiasca de tota spurcatiunea, patim'a egoismulu, care ne a copleșitu cu totul.

D'intre magiãri inca nu se aude, cã cine sè fia candidatu, dãmu cu socotela, cã ambele partide, adeca si cea drepta

si cea stanga, voru avè pre ai sèi; cã-ci ambele se pregatescu la actiune publica si voiescu a descinde la lupta deschisa, precum se face in tota tier'a. Sunt si de acei magiãri, cari dïcu, sè nu se amestece magiãrii in acelu cercu cu majoritate absolutu romana, ci sè lase pre romani de capulu lor, acosti-a inse sunt prea rari si fãra precumpenire. In 14 a l. c. va fi congregatiune comitatense, la care voru concurge mai multi d'in provincia, atunci vomu potè audì combinatiunile si d'in o parte si d'in alt'a, pana atunci dara sè astoptãmu. Cor.

Transilvani'a.

Un'a noua rana natiunale.

(G.) S'au dïsu de millione de ori cã vietia ungurilor este strinsu legata de a romanilor d'in monarchia austriaca; cã-ei au impartitu seculi de suferintie unulu cu altulu, cã s'au luptatu seculi impreuna pentru aperarea patriei, si cã prin urmare atãtu fericirea Ungariei cãtu si a Transilvaniei este conditiunata de la infratirea acestoru doue natiuni, de la respectarea loru imprumutata, de la coordinarea drepturilor lor. Tote aceste-a s'au dïsu cu mai multu sèu mai putienu cuventu, dara s'au dïsu si recunoscutu de adevèru d'in ambe pãrtile, inca si d'in partea multor'a d'intre cei mai incarnati unguri. Pre basea acestor'a s'a mai dïsu d'in partea unguresca, cã ei (ungurii) ne intindu man'a loru fratiesca, cã ne recunosc si ne respecteaza drepturile nostre si cã, scapandu de catenele absolutismulu, ei voru sè trãduca cuvintele, afirmãrile, afidãrile, promisiunile loru in fapta. Dar' tote aceste-a si alte asemenea s'au dïsu numai, ele au remasu ace'a ce au fostu: vorbe goale, — mai multu: ele s'au trãdusu in fapte chiaru contrarie, ele ni-au documentatu ce este mintiunã politica in celu mai strinsu intielesu alu cuventulu.

D'in seculi si pana asta-di ungurii n'au sciutu de cãtu sè ne vateme, sè ne despoie, sè ne ranesca si impileze si sè incarce totu feliulu de catene pre brãtiele si pre grumãlii nostri, ca si candu pre romani numai de ace'a i-ar' fi creatu Domnedieu pre acestu pamentu ca sè sierbesca de instrumentu la marirea unguresca!

Si dupa ce spiretulu tempulu si puterniculu bratiu alu natiunei aservite i deslegã catenele de pre brãtiele si de pre grumãlii ei, — dupa ce pierdura ungurii puterea de a infige rane in corpulu Romanulu cu bãt'a, dupa ce trecu tempulu de a capacita pre episcopii romani totu cu asemenea mediulocu — cu bãt'a —, dupa ce trecu tempulu barbariei si astadi este cu nepotintia a mai intrebuintia mediulocele neomenesci, cari le pastreza istoria spre etern'a rusine a celor ce s'au folositu de ele, — ungurii deveniti era-si la putere se useza de mediulocele ce li-au mai remasu, si ne mai potendu aplicã catene pre brãtiele si pre grumãlii natiunei romane, i le aplica pre gura. Cu astufeliu de catena ferecata ni se presentã „Gazeta Transilvaniei“ nru 16, care porta in frunte urmatoriulu actu constitutiunale alu guvernulu ungurescu in limb'a nemtiesca:

„Nr. Pr. 235/1868.

Onorab. Redactiuni a „Gazetei Transilvaniei“ in locu.

Dupace foi'a romana „Gazeta Transilvaniei“ inca totu mai urmaresce o direptiune inimica constitutiunei, pre basea inaltulu emisu dto 27 faur. a. e. nr. 131 alu Escel. Sale comisariulu regescu d'in Transilvani'a, conte Pèchy, urmatu la provocarea dto 24 fauru a. c. nr. 392 a Esc. Sale dnului ministru ung. reg. de justitia, si in legatura cu emisele de la oficiulu d'in locu dto 21 maiu, 1 iuliu, 26 noemvre 1867 nr. pres. 416., 529., 904., — onorab. Redactiune este indrumata cu tota seriosetatea, ca sè nu primesca in foi'a politica „Gazeta Transilvaniei“ de cãtu artich, cari suntu in consunantia cu legea si cu constitutiunea.

Brasiovu 2 martiu 1868.

Presidiulu magistratulu
Fr. Fabricius. m. p.“

Poporele nendreptatite, a le cãroru drepturi au devenitu in proprietatea altor'a, — natiunile lipsite de insotiri, de cluburi, de congrese, de reprezentantia, de dieta, ba unele chiaru si de tier'a loru propria, vorbescu prin organele loru nationale. Trei dieci de ani au trecut, de candu „Gazeta Transilvaniei“ au fostu fidelulu interprete alu sentiminteloru natiunei romane. Trei dieci de ani, de candu vorbesce in es natiunea romana, — cã-ci, bine sè insemnãmu, unu

Siedinti'a de la 23. Februaru, 6 martiu.
Presiedinti'a d-lui G. Costa-Foru.

Se ia in debatare proiectulu de lege relativu la infintiarea unei a dou'a sectiuni corectiunale la tribunalulu de Ilfov: la acesta discutiune au luat parte in favorea proiectului guvernului dd. Panaite Cazimiru, d. Radu, arcieroulu Filaretu Scribanu si altii.

Dupa acest'a s'a luat in discutiune raportulu comisii- nii verificatorie, relativu la alegerea facuta de colegiele Vasluiului, Coverluiu, s. a.

D. Ministru de resbelu responde la interpelarea facuta de d. Senatoru Scarlatu Ghica, privitoria la fonderi'a de la Tirgovisea; ca principiu recunosc ca infintiarea acestui stabilimentu este buna, importanta inse varieza, ca acte relative la acest'a fonderia nu a gasitu in ministeriu de catu numai unu decretu domnescu de infintiare, si unu ordinu ministeriale de a se tramite doi ingineri pentru a surveghia lucrarea; ca scopulu acestui stabilimentu nu ar fi fostu, pre catu s'a potutu convinge, de catu infintiarea unui atelieru de lem-naria; ca fonderi'a de tunuri ar fi succedatu acestia si ca nu esiste nici unu contractu, seu caetu de insarcinari relativu la acestu stabilimentu. Antreprenorulu d. Godillot, adage d. Ministru, venindu se cera bani, si ministeriulu ne potendu lua asupra-i responsabilitatea unui lucru pentru care nu se indeplinise nici o forma legale, i-a refusat cererea, in urma acestui refuz d'in partea ministrului, d. antreprenoru a incetat cu lucrarea. Catu pentru ruin'a la care se dice ca este espusu acestu stabilimentu, d. ministru areta, ca s'a alocatu in bud-getulu anului curentu o suma ore care, destinata a preintem-pina ruina.

D. Plagino se declara nemulțumitu de respunsulu ministrului si discutiunea se amena pre mane.

D. N. Ionescu profita de acesta pauza pentru a face o interpelare d-loru ministri Bratianu si Arionu relativa la ajutoriulu viageru acordatu de Camera mumei si suroriloru re-positului A. Panu, ce se vede publicatu in Monitoriu, sub forma de lege, pentru ce dice d-lui acesta lege se treca numai prin Camera era nu si prin Senatu, conformu art. 32, care prescrie, ca tote legile trebuiesc se treca prin ambele corpuri.

D. Presiedinte declara ca acesta interpelare privosec pre d. ministru presiedinte. D. Ionescu sustiene ca voiesce a o face ministriloru subscrisi in acea lege.

D. Muntenu anuncia o interpelare d-lui ministru de in-terne, relativa la nisce ilegalitati comise dupa d-lui, la alege-rile din urma din judetiulu Vilcea. „Rom.“

Noutati Straine.

FRANCA. Nu de multu se facu mare sgomotu ca Fuad pasi'a va caletori la Paris, acum inse foi'a „Etandard“ demintiesce acest'a fama despre sosirea lui la Paris, ce se puse in prospectu catu mai curendu.

Foi'a „Journal des Débats“ impartesiesce de- chiaratiunea lui Kervéguen. In acest'a se constateza, ca Kervéguen in 4 martiu a insciintiatu pre Granier de Cassagnac, ca impartesirile sale comunicate despre foiele „Débats“ „Liberté“ „Avenir National“ si „Revue de deux Mondes“ suntu ratecite, si l'a rogatu, ca se nimicesca documentulu acell'a in care se face amintire despre numitele foie. Kervéguen in 7 mart. repeti pre calea oficioasa acesta dechiaratiune, Cas-sagnac inse nu dede credimentu dechiaratiunei, si s'a timentu strictu de acea ca va aduce la publicitate scrisorile de sub intrebare.

Siedinti'a corpului legelativu d'in 7 martiu fu una d'intre celea mai infocate. Maioritatea striga, batea cu petiorele, cu unu cuventu s'a portatu ca o maioritate, care nu respecteza cuviinti'a, legea, si opiniunea altor'a. Ansa la acestu actu a datu deput. Guérout, care a voitu a interpela pre ministrulu de statu, ca ce scie despre timentu a unoru foie oficiose si anume despre timentu a foiei „Pays“, care a escitatu in cea mai mare mesura opiniunea publica. Dupa care apoi urmâ unu sgomotu ne mai auditu d'in par-tea maiorității, a carei-a organu ofic. precum se scie, e — „Pays.“ Ministru Rouher respunde ca facundu-se interpelatiunea numai in momentul d'in urma, nu e in chiaru, ca ce voiesce dn. intrepelante alu in-treba. Guérout puse de nou intrebarea, era presiedinte dechiarâ, ca nu pote impedece pre orato-rele a nu vorbi, si ca dn. ministru e aplecatu a da re-spunsu la interpelatiunea facuta.

Dupa dechiaratiunea presiedintelui, Guérout a voitu a-si continua discursulu, inse maioritatea facu unu sgomotu atatu de mare, incatu presiedintele fu silitu a provoca cas'a de a trece la ordinea dfilei, ce se si primi. Guérout inse si intre sgomotulu ace-s't'a remase pre tribuna, si numai atunci se cobori candu vediu ca-i este cu nepotintia a mai vorbi.

Printiulu Napoleonu dupa ce cercetâ unele curti germane, va rentornâ la Paris, si de aici apoi va caletori de a dreptulu la Vien'a. Petrecendu câte-va dfile si aici; va cercetâ provinciele infer. a le Dunare; Se intaresce faima impartesita in nr. tr., ca adeca princip Napoleonu are de scopu a caletori si la Bel-gradu, Pest'a, si Bucuresci. In fine d'in Constanti-nopole va rentornâ la Paris.

Impregiurarea acest'a este de ajunsu ca se cre-

Pre aici inca incepemu a senti era-si miscari si scandariture, prin cari omenii tendintiloru domnito-rie acum se nevoiescu a trage pre ghiacia, a duce in ispita.

Intru adeveru se recere unu temperamentu de totu asiediatu, ca se nu te involburi, candu vedi bat-jocur'a, ce ti-se face pre totu pasiulu. Erai asupritu mai inainte: nu-ti cadea asiè greu, — pentru-câ regimurile de pre atunci apriatu profesau domni'a pri- vilegiului, seu a puterei absolutistice. Ele-ti dîceau: in laturi voi, cari nu aveti diplome afumate, — voi nu aveti derepturi de cetatieni, — voi nu sunteti fii patriei. Seu-ti sbierau: Marsiu! supusi cu minte tier-murita, — voi nu precepti binele si fericirea vostra, — voi in locu de a baga pane in stomachu-ve ati in-fundâ cutite, — voi nu precepti la negotia-le tierii, — d'in contra regimulu scie prea bine, ce ve tre-buesce.

In tempurile acele, dîcu, nu-ti cadea asià reu, de si te vedeai asupritu. Asupritorii te-ti spuneau oblu, ce facu cu tine, si marturisiau, ca nu voru intru altu tipu.

Privilegiu, absolutismu. Cine se accepta de la ele dereptate?

Inse acum se bucina in tote pârtile ca traimu in libertate, ca tier'a se inderepta dupa voi'a locuitoriloru ei.

Si apoi ce vedemu in realitate? Unu absolutis-mu ministeriale, ce cu atatu e mai spurcatu, cu catu mai speciosa este masc'a de liberalismu, dupa care se ascunde. Un'a ceta de privilegiati — nu d'in partea cutârui rege, imperatu, seu Domnitoriu de ai nostri, ci d'in partea domnului Hispanu — cari se aduna in comitetele comitatense si vorbescu in numele comi-tatului, de la care nu au nece unu mandat.

Si se nu cugete cine-va, ca dora starea acest'a de lucruri, d'in punctu de vedere liberale si constitu-tionale cu totulu resvertita, ar' fi macaru legale.

Domne àpera! In Ardealu nu este nece un'a lege, carea se intruduca sistem'a de comitete inchia-gate de fispani d'in cet'a favoritoru sei.

Legile Tierii unguresci — chiaru si dupa recu-noscerea celoru, ce cu forti'a unira (?) Ardealulu cu Tier'a unguresca — pana acumu nu au valere la noi, pentru-câ in 48 s'a legiuitu, ca se se lucre una lege, prin care uniunea se se precizeze si determineze con-ditiunile ei. Care lucru nu s'a facutu inca.

Starea, in care se afla Ardealulu, nu este dara legale nece d'in punctu de vedere romanescu-sase-scu, nece chiaru d'in punctu de vedere ungurescu.

Verg'a ministeriului pestanu domnesce preste noi. Ministeriulu acestu-a se numesce constitutiunale si respundietoriu, si apoi despretiuesce opiniunea publica aloru $\frac{3}{4}$ parti d'in locuitorii unei tieri, — si apoi domnesce preste tier'a nostra cu putere dictato-resca, — si apoi ne guberneza cu legile lui Bach.

Candu un'a tiera se afla intru asià situatiune, se recere unu mare competu, una deschilinita resemna-tiune, ca se nu suferi a te rapl de nedereptatirile, ce ti-se facu pre totu pasiulu.

Si cu tote aceste-ti mai vinu pre capu si agenti provocatori.

Ci tote aceste nu voru produce rezultatulu acce-ptatu. Increderea in venitoriu se u, ce nu a para-situ pre romanu nece una data, face, ca elu se nu despere nece acumu. Acest'a-lu apera de lucrâri, prin cari i s'ar' compromite venitoriu. X.

ROMANIA.

Jurnalulu.

Asta-di, la 6 Fevuaru 1868, consiliulu de ministri lu-andu in consideratiune referatul d-lui ministru secretariu de Statu la departamentulu trebiloru straine sub No. 635, rela-tivlu la incheierea unei conventiuni telegrafice cu Rusia:

Avendu in vedere, ca stipularile telegrafice semnate de delegatii romanu si rusu la 14 Decembrie 1865, n'au fostu ra-tificate de guvernulu Rusiei in consideratiunea necesității ap-licării esacte la corespondinti'a telegrafica între Romanu'a si Rusi'a a regulorlu si dispositiuniloru conventiunii europiane incheiata la Paris la 5 maiu 1865;

Avendu in vedere noulu proiectu, care nu difera de celu d'antâiu de catu la art. 2. si 3, in ceea ce privese tacele;

Consiliulu se unesce cu opiniunea d-lui ministru alu rebiloru straine si decide a se numi d. Ionu Falcoianu, di-rectorele generale alu telegrafelorlu si postelorlu, in cualitate de delegatu alu guvernului romanu pentru incheierea cu de-legatul guvernului Rusiei a unei conventiuni telegrafice in conditiunile intielegerii deja stabilite, care conventiune se va supune, inaintea ratificării sale, corpului leguitoriu, in con-formitatea ultimului aliniatu alu art. 93 d'in Constitutiune.

Dispositiunile acestui jurnalulu se voru aduce ia indepli-nire de d. ministru alu trebiloru straine, dupa ce va obtine Inalt'a Mariei Sale aprobare.

Stefanu Golescu, Ant. I. Arionu, D. Gusti, I. C. Brati-anu, P. Donici.

No. 1.

„Rom.“

organu care merge de a pururea cu natiunea, care-i reprezenteza interesele ei, in care se manifesteza li-beru parerile, este vocea ei. Si, fâra de a detrage câ-tu-si de putienu celorlalte organe natiunale romane, cari potu fi câtu de multe totu cu asemene meritu, Gazet'a Transilvaniei au corespunsu totdeun'a acestorlu recerintie, au fostu pururea cu natiunea, au su-feritu impreuna cu ea, câ-ci nu s'a deslipitu de sor-tea ei, si s'au bucuratu impreuna cu ea, daca d'in in-templare i s'a concesu si romanului vr'unu momentu de bucuria. Deci ori ce atacu se inderepta in contra unui diurnalu adeveratu natiunale este indereptatu in contra natiunei, a carei organu este acelu diurnalu, si ori ce lovire se dâ unui atare diurnalu, se dâ na-tiunei a carei-a espressione este acelu diurnalu. Asiè repetit'a admonitiune, ce i se face „Gazetei Tr.“, nou'a lovire ce i se dâ, este indreptata in contra natiunei romane, este o noua rana infipta in corpulu acestei natiuni! cu atatu mai virtosu, câ-ci „Gazet'a Tran-silvaniei“ n'a scrisu „câ independinti'a Transilva-niei este incompatibile cu domnirea Absburgi-loru“, — ci a scrisu ace'a ce scie tota lumea, ace'a ce pretinde natiunea romana: ca independinti'a Transilvaniei se se sustiena dupa dreptu, pre bazea legiloru, pre bazea trecutului ei. „Gaz.“ n'a provo-catu discordie, ci daca a fostu de lipsa s'a aপরatu numai contra atacuriloru nedrepte, — „Gaz. Tr.“ n'a vatematu pre nimene si nimic'a, decatu a aretatu sentimintele natiunei romane, si aceste-a nu-su in consonantia cu legea? Natiunea romana pretinde in-dependinti'a patriei sale, libertate si egalu inderepta-tire natiunale, si acest'a nu este in consunantia cu constitutiunea? Romanulu nu vre se fie decatu ro-manu, ca romanu vre se traiesca si se mora si acest'a se dice inimicitia contra constitutiunei? Repetimu, câ unguirii si asta-di, ca si in trecu-tu, nu sciu decatu se incarce catene pre natiunea nostra si se-i usurpeze drepturile! Dovada vina fap-tele lor, cari vorbescu si le demintiescu si umbr'a vr'unui sentimentu de dreptu si dereptate. Maiesta-tea Sa ordinez prin pre nalt'a scrisore de la 17 fauru 1867, ca uniunea Transilvaniei cu Ungari'a se se resolve in intielesulu cuventului de tronu de la 14 dec. 1865 si alu Rescriptului pre'naltu de la 25 dec. 1865, in cari se dice apriatu, ca acesta ces-tiune are se se resolve cu invoirea tuturor factoriloru. Dar' voiescu unguirii de la po-tere se mai scie câ mai esistu si alti factori? Nici pomana! Ei mediuloescu stergerea legiloru d'in 1864, considera uniunea de fapta complinita, chiaru si in contr'a vointiei Domnitoriuului, — stra-porta Tribunalulu supremu dupa placu la Pest'a, scotu pre romanu d'in oficie si-i tramitu la cornele plugului, derima totu ce ar' potè fi in favorea Roma-niloru, si dupa ce nu mai au ce derimâ, dupa ce au sugrumatu tota libertatea, ei vinu a astupa gur'a Romaniloru, ca se nu mai pota nici gra! Eca liber-tatea unguresca, eca constitutiunismulu ungurescu, eca sentimintele lor de fratia si de respectarea de-repturiloru nostre! Cu mediuloce de cele de susu voiescu ei se ne castige simpati'a nostra si se asecu-reze viitorulu patrielorlu, si daca nu ne place, daca nu ne pote placè sugrumarea, apoi noi suntemu reactiunari, noi suntemu caus'a tuturor relelor!

Sdrobiti, domni situatiunei momentane, sdro-biti totu ce nu este ungurescu, totu ce poteti si pana candu poteti, — corpulu natiunei romane apucase a se vindecâ de ranele ce i-ati infiptu in trecutu, ranitilu de nou pan' va sangerâ era — voi veti secerâ fru-ptulu faptelorlu vostre. Romanii protesta contra ne-dreptâtiloru ce-i faceti, protesta contra mintiuniloru cu cari ati cercatu totdeun'a a-i amagi, protesta câ in inimile vostre, pana candu mergeti pre calea sus-ceputa, ar' esiste vreunu sentimentu sinceru de de-reptate si de fratia, protesta contra mintiunei câ am-trai in vietia constitutiunale, ve dechiarâ d'in faptele vostre câ constitutiunismulu ungurescu de asta-di este pentru noi celu mai aprigu absolutismu, pro-testa contra usurpâriloru vostre si ve stiiga: Qous-que tandem?..

Masia 10 martiu, 1868. S'a scrisu prin diu-arie de aginti provocatori, spioni si alte media one-ste, — daca stâ, cumu câ scopulu, fia catu de reu, in-data ce e preftu de unu regimu constitutiunale, santiesce media le.

demu, cumca totu-si trebuie se aiba caletori'a lui ce-va insemnetate politica. In Paris nu suntu indestuliti de starea lucrurilor d'in Oriinte.

Foi'a „Journal de Paris“ impartiescesce ca pasi'a Djemil solulu Turciei la curtea de Paris s'aru fi esprimatu inaintea lui Moustier, ca pasi'a Fuad inca in anulu curg. va caletori la Paris si Londra cu scopu de a cere garantia de la numitele poteri, pentru sustinerea integritatii imperiului otomanu.

RUSSIA. Diurnalulu rusescu „Invalide“ respinge acusa'ile aradicate de diurnalistic'a francesa si nemtiesca in contra Russiei, invinovatindu-o, ca ar face intrige in oriente si aru agita la rescolare a poporului d'in Turci'a.

Diurnalulu „Golos“ erumpe in laude la serbarea dilei emanciparei tiereniloru. Dice intre altele, ca Russi'a sub regimulu actualu s'a eliberatu de jugulu urtiosu alu culturai „Europoi apusene feudali.“

Scirile mai noue venite d'in Petrupole spunu, ca in cercurile mai inalte se vorbesce ca ce-va securu, cumca imp. Napoleonu, in iuniu va merge la Petrupole. Se facu pregatiri la o manevra splendida, ce se va da in onorea marelui imperatu.

PRUSSIA. In foiele prusesce se discuta o cestiune forte interesanta, cestiunea organizatiunei viitorie a Prussiei si Germaniei; unele foie pledeza pre langa centralizatiune era altele prelanga decentralizatiune. Cu privire la acest'a cestiune sosira mai multe petitiiuni d'in Schlesvig-Holstein, cari suntu tote pre langa decentralizatiune.

Foi'a „Köln. Ztg.“ areta mai multe centralizatiuni moderne, ce sunt in unele staturi si basandu-se pre aceste-a scrie articli in contra descentralizatiunei, cu deosebire ataca foiele „Grenzboten“ si „Weser Ztg.“ cari impartesira cati-va articli in intielesulu descentralizatiunei.

Secnestrarea averiloru lui Giorgiu esregelui de Anover'a s'a inceputu. Mai antaiu s'au sigilatu averile lui d'in palatele d'in Herrenhausen si Leinstrassen. Intre aceste averi se afla si renumitululu muzeu alu velfiloru.

Principele Napoleonu si-petrece bine in Berolinu. In 8 l. c. a pranditu la principele Adalbertu, in 9 l. c. a fostu banchetu in palatiulu ambasadei franceze, unde au luat parte c. Bismarcu, mai multi demnitari si generali. La 10 martiu lord Loftus, ambasadorulu Angliei, a arangiatu unu banchetu in onorea principelui Napoleonu.

Varietati.

* * (Garibaldi ca agentu secretu.) Se latise fain'a ridiculosa, ca Garibaldi ar fi statu in soldulu guvernulu statelu unite ca agentu secretu. Foiele d'in Florenti'a dau in privint'a acestei faine urmatori'a deslucire: In decursulu rebelului civilu americanu mai d'in urma, presedintele Lincoln offeri lui Garibaldi unu postu insemnatu de comandante in osten confederatiloru.

* * (Denumire.) Dupa informatiunea mai multoru diurnale d'in Prag'a b. Orczy ar fi denumitu de secretariu de statu la ministeriulu de esterne.

* * (Arciducele Enricu.) Afacerea arciuceului Enricu, serie „Tagbl.“, a intratu de odata intr' unu stadiu favoraveru. La interventsiunea maiestatii sale, imperatesei, si pentru de a incungira conflictulu cu baserec'a, casatori'a arciuceului va fi recunoscuta.

* * (Se vizea republic'a!) In teatrulu d'in Parisu „Chatelet“ se represinta de putiecu tempu una bucata, care ora se produca o demonstratiune politica. Cuvintele finali a le acestei bucate („Le vengeur,“ Resbunatoriulu) erau: „Se vi-

eze republic'a!“ Censoriulu teatrale a vedutu de bine a stramuta aceste cuvinte si a le corage asi: „Se vizez Franco'a!“ Partid'a liberalu, care era in teatru si astepta urarea republicei, audindu, ca testulu e stramutatu, veni in confusiune si nu potu demonstra. Se adresa dara caira imperatulu pentru restituierea testulu originale. Imp. Napoleone, ca se dovedesca, ca are mai multa taria de sufletu de catu censur'a, ordina indata se se restituie testulu originale, aceea, ce s'a si intemplat, si de acum va resuna pre scena: „Vive la republique!“

* * (Epidemi'a de vite) dupa insciintiarile mai noue in Transilvani'a au incotatu cu totul, era in Ungari'a numai in doue locuri se mai arata casuri pericolose. Ministeriulu de agricultura, industria si comerciulu a emisu chiaru dilele aceste-a una ordonatiune, in intielesulu carei-a fie care este indetoratu a-si cerceta bine vitele inainte de a le scota la pasiuane, ca nu cum-va fiindu vr'un'a bolnavu, scotiendu-o in ciurda, se infectiuneze si pre celolalte si asi se se renoiesca reulu impreunatu cu atate daune.

* * (Dilapidari de bani) Ca raportu la cele impartesite in nrulu 18 alu acestui diurnalu, cetimu in „Gaz. Trans.“ nr. 16 d'in Fagarasiu 2 mart. urmatoriele: Diuriolu transilvane s'au ocupatu multu de dilapidarile de bani descoperite inca si la administrarea averiloru natiunei sasesci. — Despre ticalosiile intemplete la Satulungu pre la comitulu fondului recrutiloru s'a cititu ceva numai in „Federatiunea“, s'a vorbitu in se si se vorbesce in tiera cu atatu mai multu despre famosela 3200 fl. si altele. (Draganu Sasu scapa din temnitia in septeman'a trecuta, ca nevinovatu. Intr' aceea fostulu inspectoriu (subprefectulu) preste Sacele inca fu stramutatu din acelu ceru. Ce sunt acestea?) Astadi avemu la ordinea dilei altu casu omogenu si inca de la cea mai mare comuna romanescu, adeca de la comun'a colectiva Branu, compusa din 11 comune. De acolo veni la oficiatulu de aici o jalba coperita cu o multime de subscriptiuni, despre alu carei cuprinsu amu auditu numai atata, ca s'ar cere sam'a de la unii derogatori pentru cateva mii de fiorini; era de la persone care au fostu aici pe la conogratiuni s'a intielesu lucrulu asi, ca Branceiloru le-ar fi vonitu refusiumi din darea aniloru trecuti apropo 15 mii fiorini val. austr. Dupa mai multe certe brancenii aru fi hotaritu, ca cu acei bani se faca o casa comunala, pre care in se o aru fi intreprinsu destulu de prostesce ca se cuprindia vre-o 30 de chilii, apoi aru fi alesu si unu locu forte nepotrivitu pentru acea casa, la care maisterii din Brasiovu au ziditu in ver'a trecuta, dara n'au adus'o sub invelisiu din lips'a baniloru si a materialulu, pre care se indetorase a-lu da comun'a, dara parte nu l'a datu la timpu, parte caramid'a era forte prosta, incatu acum dupa ce zidulu a statu necoperitu preste era, tota se macina. Acum ne mai ajungundu bazii, s'au facutu aruncatura pre bietii omeni cate 10-12 bancute de familia. Multi omeni nu voiescu se platesca aruncatura pana nu li se va da socotel'a, mai alesu ca 1400 fl. nu se afla nicairi; dupa aceea nici relacsiatiunea d'in dare nu a vonitu la tote comunele de o potriiva, ci precum s'a intemplat, la unele cate 1000-1200 fl., la vre-o doua nimicu; prin urmare nu e nici o proportiune la spesele ce se aduna pentru acea casa nefericita.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: **ALESANDRU ROMANU.**

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.

De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem.	si la 8 ore — min. ser'a.
„ Posionu	„ 10 „ 24 „	„ 10 „ 51 „
„ Neuhäusel	„ 1 „ 23 „ diu'a,	„ 1 „ 54 „ nopta
„ Pest'a	„ 5 „ 19 „ d. m.	„ 6 „ 31 „ deman.
„ Czepléd	„ 7 „ 54 „	„ 9 „ 14 „
„ Segedinu	„ 12 „ 12 „ nopta,	2 „ 55 „ dup. m.
„ Temisióra	„ 8 „ 55 „ dem.	„ 7 „ 47 „
„ Jasenov'a	„ 8 „ 4 „ *	
„ Beseric'a-Alba	„ 8 „ 40 „	
Sosesce in Baziasiu	la 9 „ 10 „	

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

De la Baziasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.
„ Beseric'a-Alba	„ 6 „ 27 „
„ Jasenova	„ 7 „ 6 „
„ Temisióra	„ 10 „ 40 „ ser'a si la 7 ore 25 min. dem.
„ Segedinu	„ 2 „ 28 „ nopta, „ 12 „ 53 „ diu'a.
„ Czepléd	„ 6 „ 35 „ dem. „ 6 „ 21 „ d. a.
„ Pest'a	„ 9 „ 55 „ „ 9 „ 30 „ ser'a.
„ Neuhäusel	„ 1 „ 52 „ diu'a „ 1 „ 8 „ nopt.
„ Posionu	„ 4 „ 48 „ d. a. „ 4 „ 12 „ dem.
Sosesce in Vien'a	la 6 „ 36 „ „ 6 „ — „

Jasenov'a-Oravit'i'a.

De la Jasonov'a	pleca la 8 ore 30 min. demaneti'a.
„ Jam	„ 9 „ 12 „
„ Racasdia	„ 10 „ 12 „
Sosesce in Oravitia	la 10 „ 57 „

Oravit'i'a-Jasenov'a.

De la Oravitia	pleca la 4 ore — minute dupa mediadi.
„ Racasdia	„ 4 „ 45 „
„ Jam	„ 5 „ 38 „
Sosesce in Jasonov'a	la 6 „ — „

Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute sera.
„ Pest'a	„ 6 „ 35 „ deman.
„ Czepléd	„ 9 „ 27 „
„ Püspök-Ladány*)	1 „ 58 „ dup. med.
Sosesce in Orade	la 4 „ 38 „

*) Cale lateralé duee la Dobritinu, unde sosesce la 3 ore dupa mediadi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la Orade	pleca la 10 ore 6 minute demaneti'a
Sosesce in Püspök-Ladány*)	„ 12 „ 48 „ diu'a
„ Czepléd	„ 5 „ 41 „ ser'a
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a.

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Aradu.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
„ Pest'a	„ 6 „ 25 „ deman.
„ Czepléd	„ 9 „ 47 „
„ Szolnoco	„ 11 „ 2 „
Sosesce in Aradu	la 5 „ — „ ser'a.

Aradu-Vien'a.

De la Aradu	pleca la 10 ore 15 minute demaneti'a
„ Szolnoco	„ 4 „ 22 „ dupa mediadi.
Sosesce in Czepléd	la 5 „ 33 „
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a

Vien'a-Paris.

De la Vien'a	pleca 4 ore 30 min. ser'a.
„ Salzburg	„ 1 „ — nopta.
„ Monacu	„ 5 „ 45 deman.
„ Stuttgart	„ 11 „ 45 „
„ Mühlacker	„ 12 „ 55 diu'a.
„ Carlsruhe	„ 2 „ 10 dupa med.
„ Strassburg	„ 5 „ 25 „
Sosesce in Paris	la 5 „ — demaneti'a.

Paris-Vien'a.

De la Paris	pleca la 8 ore 35 min. ser'a.
„ Stassburg	„ 8 „ 57 „ dem.
„ Carlsruhe	„ 10 „ 40 „
„ Mühlacker	„ 12 „ — diu'a.
„ Stuttgart	„ 1 „ 20 „ dupa med.
„ Monacu	„ 8 „ 30 „ ser'a.
„ Salzburg	„ 1 „ 30 „ nopta.
Sosesce in Vien'a	la 9 „ 30 „ deman.

Comunicatiunea posteloru.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca in tote dilele la 6 ore 30 minute dupa mediadi, sosesce in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa mediadi. Cale de 19 1/4 mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.

De la Temisior'a la Aradu pleca in tote dilele la 6 ore dem. sosesce in A. la 11 ore 45 minute diu'a Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min., costa 3 fl. 8 cr.